

यं कामयेत पुमानस्य ज्ञायेतेत्यान्तं तस्य प्रवेद्याणिमति स्थविमत्प्रवीयेति । अत उभयथा शाखान्तरे दर्शनात्सूत्रकृता अन्यतरस्यामिति सूत्रितम् । यूपस्य मध्यदेशे परिव्ययणपक्षे वाज्रपेययूपैकादशिन्यादौ निश्रेणीमारुह्य यूपस्य मध्ये परिव्ययणं कर्तव्यम् ।

यूपशकलमस्यामवगूह्युत्तरेणाग्निष्ठां दिवः सूनुरसीति (६.६) ॥ १७ ॥ अग्निष्ठामश्रिमुत्तरेण अस्यां यूपे त्रिवेष्टितायां रशनायां यूपं स्वरुमवगूहति अधोमुखं रशनायूपान्तराले प्रवेशयति । उत्तरेणाग्निष्ठां मध्यमे रशनागुणेऽवगूह्युत्तमे वा सर्वेषु वा १) द्वयोरधरयोरिति वाज्रसनेयकमित्यापस्तम्बः ।

बहुषु यथास्वम् ॥ १८ ॥ एकादशिन्यश्चमेधादौ बहुषु यूपेषु सत्सु यथास्वं स्वरुमवगूहति यो [य]स्य यूपस्य स्वरुस्तं तस्मिन्नवगूहेत् । तस्माद्यदि यूपैकादशिनो स्यात्स्वऽ-स्वमेवावगूहेदविपर्यासमिति श्रवणात् (३.७.१.२२) एकादशानां वर्ग एकादशिनो यूपानामेकादशिनो यूपैकादशिनो । सा च यत्र पञ्चेकादशिनो भवति तत्र विकल्पते । अतस्तां कदाचिद्वाविनीमङ्गीकृत्याह यदि यूपैकादशिनो यूपानामेकादशकः स्यात्ततः स्वं-स्वमेव यस्मिन्यूपे निष्पद्यमाने यः शकलो गृहीतः स एव तस्मिन्नवगूहनीयः । अविपर्यासम् अन्यदीयस्यान्यं प्रति नयनं विपर्यासः तमकुर्वन् ।

उपावीरसीति (६.७) तृणमादाय तेन पशुमुपस्पृशत्युप देवानिति (६.७) ॥ १९ ॥ स्तृतवर्हिषस्तृणादन्यदर्भतृणमादाय तेन तृणेन पुरस्तात्प्रत्यञ्चमवस्थितं पशुमालभते । काठके उप देवानिति पशुमुपाकरोति प्रत्यञ्चुखमिति । आपस्तम्बोऽपि पशून्स्तपयन्ति कूटकर्णकाणखण्डबण्डश्लोणसप्तशफवर्जं यद्यङ्गहीनः स्यादङ्गतो वा विरुज्याप्येकेषां वैश्ववीऽसारस्वतीं बार्हस्पत्यामिति बहुत्वात्प्रयोजयेदिति २) प्रकृत्य पुरस्तात्प्रत्यञ्चं पशुमुपाकरोतीति । किंजातीयं पशुमित्याकाङ्क्षायामाह ।

हागं मन्त्राम्नानात् ॥ २० ॥ अजं पशुमुपाकरोति । होता यक्षदश्विनौ हागस्येत्यादिषु (२१.३१) मन्त्रेषु हागस्याम्नानात् । तथा अग्नीषोमाभ्यां हागस्य

१) 'तरेमे वा मससवेषु वा C. 'तमेवस सर्वेषु A. २) ? Thus AB. बहुत्वाप्रयोक्तये C.